

Yenilenebilmek

Bazı hayvanların, gözlerini de yenileyebildikleri saptandıktan sonra insanlarda da kimi organların yenilenip yenilenemeyeceğini araştıran heyecanlı, ümit dolu yıllar yaşanmıştır. Yıllarca süren araştırmalardan elde edilen sonuçlar, yenilenmenin basit yapıyı yaratıklara özgü

olduğunu göstermiştir. Canlıların yapıları ne kadar basitse, yenilenebilir organ sayısı o kadar artmaktadır. Tatlısu Polipi'nin (Pelmatohydra oligactis) kopan herhangi bir parçası yeni bir polip olur. Başka bir deyişle, kıyma kadar küçültülen polipinin her parçası yeni bir poliptir.

Ayı Neden Şişmanlar?

Hayvanların çoğu şişmanlamaz. Zaman zaman şişmanlamaları hayat biçimlerinin gereğidir. Bunların çoğu kış uykusuna yatanlardır. Kahverengi ayı

İŞTE DOĞA

Erdoğan SAKMAN

(Ursus arctos) da kış uykusu süresince besin deposu görevi yapacak bir yağ tulumu geliştirir. Zaten kış uykusuna yatmadan önce dayanabildiği kadar boğazından keserek daha biçimli bir görünüşe bürünür. Ayının içgüdüleriyle yaptıklarını insanların akıllarıyla yapamamalarının sebebi, yenilecek ve yenilmeyecek şeyleri iyi bilmemeleridir. Açlık düzeyi mevsime göre kendiliğinden saptamır. İlkbaharda ve yazın yiyecek ihtiyacı azalır. Fakat Sonbahar gelince büyük miktarlara ulaşır. Kasım ayında iştahı çok azalır; bir süre sonra kalkıp yiyecek bulacak hevesi kalmaz ve uyuklamaya başlar. İnsanlarda vücut ağırlığını mevsime veya dış şartlara göre ayarlayacak yaşam saati yoktur. Fakat Kahverengi ayı üzerinde yapılan gözlemler, insanların yiyeceklerinin çeşit ve miktarını mevsime göre değiştirmeleri gerektiğini göstermektedir.

Tabii Geiger Cihazı

Geiger sayacı, radyasyonu (ısımayı) ölçmek için kullanılır. Hem göstergesi vardır hem radyasyon merkezine veya kaynağına yaklaştıkça yükselen sesler çıkarır. Tabiatın ısımanın varlığı, Örümcekkotunun (Trade scantia virginiana) sarı tohum keselerine bakarak anlaşılabilir. Isımanın varlığı ile mavileşen tohum keseleri yoğunluk arttıkça pambaleşir. İnsanların yüzyıllar sonra yapımını becerdikleri ısıma cihazı Örümcekkotu ile milyonlarca yıldan beri dünyada yaşamaktadır.

Sürekli Gerilim Kanser Yapabilir.

Kafeste tutulan ev fareleri (Mus musculus) kısa zaman aralıklarıyla kedi görürlerse, büyük gerilim içine girerler. Sonra hastalanırlar, hatta bağırsaklarında şerit kurtları gelişir. Sürekli gerilime sokulmaları, hastalıklardan korunmak için ihtiyaç olan savunma güçlerini yok eder. Gezin kemenin (Rattus norvegicus) üzerinde yapılan araştırmalar, böyle bir durumda hayvanın kanser olabileceğini göstermiştir. Gerilim içinde bulunmanın veya bunalıma düşmenin canlıları ölüme veya onmaz hastalıklara sürükleyeceğini tabiatteki canlılar açıkça göstermektedirler. Kanda yükselen hormonun olağan düzeyine indirilmesi ve biriken aşırı enerjinin nasıl kullanılıp olumlu sonuçlara yönlendirileceği araştırılmaktadır.

